

ԱՍՏԻԳԵ ԻՄԹԻՅԱՆ ԿԵ
ՄԻՆՏԻՐԻ
ՏԱԿԱ ՎԵՐԻՒՆ
ՅԱԿՈՐ ՀԻՎԼԵԿԵԱՆ
ՄԻՆՏԱՅԻՐ
ՏԻԿՐԱՆ ՀԻՎԼԵԿԵԱՆ
ԹԱՐԻՔԻ ԹԵԿԱՅԻՐ 1877
Ն. 49

ՃԵՐԻՏԵԻ ՀԱՐԳԻՅԷ

جريدة شرقية
صاحب امتيازى اغوب جيوءك
نوسى دىكران جيوءك (١٢٩٣)
DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondée en 1877.
Directeur et propriétaire :
AGOP DJIVELEGUIAN
AVOCAT
vis-à-vis la S. -Porte, No. 49

ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ, ՄԻԼԼԻՑԷ, ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԷ ՎԷ ՍԱՐԲԱՑԻՑԷ

20 FURU

ԵՒՎՄԻ ՄԵՐՈՒՄԹ ԿԱԶՄԵԱ

20 ԲԱՐԱ

ԱԳՈՆԷ ՏԻՅԱՔԼԱՐԸ ԲԷՇԻՆ (ՄԷՃ. 20

Սրանցով վե թառա,	սեհեկիյի	130	դր.
»	»	6	այլըզը 70
»	»	3	այլըզը 40
Մեմալիքի էհեհեկիյի	սեհեկիյի	32	Ֆր.
»	»	6	այլըզը 17
»	»	3	այլըզը 10

ԴԱՅԻԹ ՄՈՒՅԻՄ ՊԻՐ ՄԵՍԷԼԷ

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԻԿԱՆ ԴԵՄՈՔՐԱՏԻԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

ի թիթիսապի մէկնահինէն ասպալ
իբրիկին հաստի ինծարկի պիւր լարը
վազե կիսի թլուզելու հեռէն
եւ պէտէ խախտի: Բաթիգիանէ
ընթերէ մեպուրաբներն համարի մու-
հաբըն պիւր ճեղքէ թանգի իտուպ
խիթիկեպ: Եւ ճեղքէ մուհպինէ ինք
ի թիթիսեպ: Կու ճեֆիւրիսի միւր ճեղքի-
նիսի: Խախտիլէ միւրիսի մուհ-
թըզ օլու: Եւ ինք, թապի Բաթիգիան-
իսին պու իտուսառաքի մեղվաֆ-
զընթիւր սոսմիսն աղջուր: Եւ ասո-
ն կիսի ինքէ ինք մուհվաֆառաբ-
մուհպին թեմէնի լուրիզ:

դու մեռելներն խորհե՛նք թէ՛մենի-
ւոր ի՛նչ քողարմ մշտնադիպե՛ք ու խոչ-
նառնակներ ձե՛նք՝ որք լաւ, թապա՛կ
պարկէ կիպի պիտե՛սն ճերմորմ ծալք՝
մշտնա գալի՛քն օրս կերե՛ք ար, քա-
ղաք նաղարմ քաղաքի՛ք՝ ճալի պաշտո-
նե՛նք ի՛նչ հարթե՛ս հայաթի՛ պիք մէ՛սն
կա՛րք լաւ, ճեռակէ՛նք թաշգի՛րն էս-
թաշգի՛րն հեռա՛ր պիք սարե՛նքն թիւը
սքե՛նք ի՛նչ անպարկ իջի՛րք ի՛նչ խոհ-
ն, ճաւնէ՛ս ու հաղաթա՛նն երեւնէ՛ պիք
սե՛նքն (եղթե՛նք) Բաթրի՛ք օրս ուղե՛նք
սե՛ն կի՛նքն դաթրե՛նք սաթ Փառնի՛քն ու
միտրի՛քն ի՛նչ տա՛նն հայաթ ի՛նչ մի
սե՛ն. միւրտրի՛քն՝ էթարժոնա՛ս պիք չօգ-
նաթե՛նքն ու մի՛ն քաղաթե՛նքն զե՛-
նաթն. թե՛նքն ի՛նչ ի՛նչ մի՛ն օրս ուղե՛նք
քաթի՛քն սալաթն՝ արք, պիք զա՛ն խո-
նաթա՛ն թաթմիւր ճեռմ հի՛նքն ի՛նչ կի-
նէնքն ճեռի՛քն. քաթա՛ն ճեռ ճեռ նաղա՛ր
պիք նաղա՛ր քաթա՛ն արք, սեքն խաթ-
թաթա՛ն պիք թե՛նքն արք. օրս ճեռ
Բաթրի՛քն Սնն նաղաթե՛նքն իպթիսա-
թաթն վա՛ն ի՛նչ մի՛ն քաթե՛նքն խալի քաթ
թե՛նքն արք:

[illegible]

Հնրեամե պիւ հըրը չեօնթի վար
ըր, պաւսա զոյթի Թադիէ պիւ
ըր, իւս միւլեթիմէ խաւսաըր,
նիթխազթ էնաւաընաւ վադի պիւ
ուրեմի Թէնէնէ ելէ, Գաթաթ
էնէնէնթիւթ հաւաւը միւլիւթ, միւլի
է տիւլը ինթիմաթէ հոգթաթ հազա
էնաւ մաւիթիւթ Թէնիթաթ մէ եւ
նալը Թադի զուր, Գաթաթ միւլիւ
էրաւաւ մեղաւաւթ մաւ զալազալ,
նիթիւթիւթ ղըթ Գաւիւթ իւր, Գաթաթ
նիւլիւթ լաթաթը պաւ Թադիմիթ
նիթիւթիւթ թիւ թիմեա իւնս սը
նիթիւթ ղըթ ղըմիս իւլեթիւթ միւլաւաթ
է միւլաւաթէն երեթիւթ, Թադի
իթ գաթաւա ղըմաթիւթ Անիւ-Սաթ
նիւթ ղըմաւ ղըլա իւնէնէն ալաթ,
իւսա ղըմիս իւլազ, ղըմաթ ղըլաթ,
նիթիւթ ղըսիթ մէ ղըլազիթ ինթիմաթ
իւ գաթաթա ղըթ, իւլիլիթ մեղաւա
թը ղըթ միւլաւա իւլաթի Թէնէ,
նիթէթիւթ Թըրազը ու Թէնիւթն
նաթ միւլա ղըլաթաւ ին միւլաւ
նիթաւաթիւթ Թըլաթաթ, Գաթաթ պիւ
նիթ ղըլա նալ, Թադիթ վաթաթ իւթը
նիթաւ, ղըթ իւս պաւ կիւս մեղաւա
ւա ղըլա ղըմաթիւթ ղըլաթիւթ
նաթաւ ղըմաթիւթ ղըլաթիւթ կիւս

[illegible]

Պաշտօնը օլաւան, Բապտիստ միւր
դէմաւաւս պիղ առեալ առժամը ինթիմ
էր լաւագոյն զնչէն Բաթալիս ի Բաթալ
ունրաւ ա զի ինթիմաւ մէջ գրեւ առաւս
պից նապաղաւք թաթիք իտե՛մ զից, Գա
նչի յոյճագոս յիմաթիւք ճիւղաւ պիւր
սիրէթը լեռաւը զա՛յախեւ բոլեթ
աւելին. հասի նաւորոյ՛, Բէւաբի, հե
շտօրէթը նիւր լէլեթնաւ Բաթիք նապ
ինթիմաթը հաթիլէնին թա՛մ գինէր ի
նաթիմաւ մաւաթէնի պիւր ճեւզէն Բ
աթալ Բթալի լաւըլաւը, հազա Գիւր
փնէնաին, Գաթաթ ա՛յնաւաթ, ու
աթաթ Բաթիք Բիւլիանթը աւթէնաթ
Բապտիստ օլաւաթ արք Բթաւսպօրա
նա Բաթիքիտան մէջնաթաթը ղաււ
զնէմթը ինթիմագոս ղաւզըւնաթ օլ
աթաթ, պիղ ճէւնա ճեւզը ինթիմաթ
պիւրաւաթին մէջագոս ի Բթալ օլա
նաթիքիտան ճեւզաթիւր իւլզէրէն ին
նապ ճեւզէլէրէ Բաթիք ի Բթալ
Բթաւսպօրա ինթիմաթ օլաւաթագ
մէջագոս Բթաւսպօրը օլաւս լաւա
նաթիքիտան, Պիւրիտան ղէն ապի
հալէրաթն ինթիմաթ օլաւաթագ
զաւալաթ առ ու ճեւզաթին մաթաթ
մաթը աղըլաթ. սուր ինթիմաթթը
պալիլէն ղաթթը օլաթաղաթը ինչն ու
լաւաթ ճէւնա յաթաթը բէւլէրաթ
ճաթիլին ճաթ գիւթաթ խաթաթ օլա
թաթ, հիմ հազազաթիլին առաւս հազ
պիւր հիւս, պիղ ճիւթաթըն ու աղը
նէթը մաւաթագոս իտեղըր. պա
թիքաթը, պալիթաթը ինթիմաթին
նաթաթ, ինթիմաթաթաթ առաւս

[illegible]

Դա զարթոյց ազաւանըք առաւ զ
աւլամազ ի թերթիչ, հաթթա թիւյս
կէօրէ մէզաւանք մէտեւորինս պաւ
րէնէ թերթինս ու թերթիք աւելաբ
մասը կէօրա նազեալարարք ձեռն
իւրմէրինի կէնթաւէ ի թերթնս պ
ղկավարն չկէրէտաւորի էնթրէք նէ
ձեօթ իւրի, ճկնք մօտաւ իւն հա
պաւ իյուէթէ:

Բաթրեյ Սրբազան, որ թափախար զաղբըստ անէջ իտակդ յինչէ, մկերթ ու իջրէտարընէ կիպէ Էնթրեմբէր մառա պարտմաւաստ անէլ տէր զանս իտէր Սպառա ճակընիթ Բանիթ ի իմ մէջն զան զկէր տայրեթ ինթիթաղէ Սրբազաթա մառիթ զկլթթ տալի տարցն ընէիթ ինթիթաթ իմ մէջ զիւմըն տէրմիան իմ ընտիթիւն. պատն տառ մառալի, տառ միւլմալ մառալթի պիթ Բթաղիթ օրամալ, զաթ Լթաֆնըզը իմթա իտնիթ ճաղա զալ խառաւաղաթ Բէնէպաթընըն ճիթիլ պրաղմաղ իւնս զաթի Էնթրեթիւն Էնթրեթիւն ճիթիլ զէ Էնթր Էնթրեթիւն որդ պաւնի յէ՛՛ տաթիթէ մանի օրաւաղընըզ, ի նաղաթ աղբըզթ ճալիլ զաթի Էնթր պիթ միւսէն. ֆաղթիլ պիլ որդ ճիթիլ. զաթի վէ ճիթաթ Բթաղիթ մառաւաթ իտակ Բթաղիթըն Էնթր միւլմալըն պիթ միւսէլ Բթաղիլ զէ Էնթրիթ ընէ տալ զաթիթիլ. Էնթր յիւ պրաւալաթ ճիթիլ ճաղաթ օրաւաթ ճիթիլ իլ պրաղմաղա միւլմալըն օրաւաթ, օ ճիթան պիլլ ալէնն ճիթաթ զայիլաթաղաղաղ:

Թաթիկը Սրբազան, օնորաբն
 ֆառավոր զուգորեն կրթվեցան
 մոխրւմ արը. ֆառաթ ասը զվան
 եամէնէթ զպէղեցեհեանն առաք
 միւսապիտը օրաշաքարը տեղը իրը
 զկրթեա եւստօսարնաւ առ իմաւթ
 յիւնիդ. նէ ետալլա՞մ զարաւելթիւ
 առ օրաւ չլլիւթ միւսապի զքաղաք. զ
 առ նէ զպիտը զառաթ զպաւ զիւ
 առ միւսապի կալթը բաւիլն տէլաւ
 տէնէք տրի. զկաղաքը առիմա
 իւր. զկալաւն ասարիս իմիւսապի մէլ
 լեաւն տրի. զաթիւն արալլաւառ իւ
 լաֆաղալընը. առեմա իթթիթառ իւ
 սեպեմա իւր առաքարն ինչպիսաւ իթ
 մի. ա՛հ, գիտե՛ք ֆիւրը կամրիթ, ճ
 ախիթ, հիւստե՛ք նիւթը. հիւստե՛ք
 ճիւղիւ արհիւնապալը ֆիւտն բէք

[illegible][illegible][illegible]

որանա պատկանող պիտի առաջնորդեն
տեղի հերի հերթին նախագահը Բուսու Էս-
թեր, Ֆուսու պիտի ձեռնարկ անցնեն
հենչեղերի հարկերը հեր վաղըն պիտի
աղբեր, պատուր տիրոջն աղբիքի ան
լորը ֆեղեղան իտեր, պեղիքի շու
հայտերն թեղեղիքի գործ առախիտ
լորը թեղեղ թեղեղիքի պատուր
Ինքն մալորը մալեղիքի, ինքն
լորըն հալեղիքի, ախ, առախի
գալուտեր Բալեղիքի իտերի Էս
լորն առախա շեղ վաղըն գործ
հենչի պիտի նեղեն առախա աղբ,

ԳԵՏԻ

— 92 —

հանի այնը մեհաբեթէ նշանընդըն
լինա ի թմրի:
բըլտանաւ:
Ի...
Թիշի: մըտանելէ ի թմր:
ա զտան, Մր Ենգիթի: մըտազգա-
թէ զգիթաւ պուլնաւորմադա յէմ-
նի: պաղընաւընդը վէ վաթըմը նաւը
ի եպաթ ի անգլիկոսի:
նաւն էմրիտ... Երկաւ թաւիկէ օ-
թան մընէնաթիւ:
դ, Եեթն, պիբ դալ ասթաթ դաւաթ
դըգ. պու Եեթնաթ պն Եե նշանը-
նգիթ ի թմր ի իւն էլիտան կէնի
աւարմալաւադը: ֆադաթ պու ին
ի թաւմէնիկի դան ի թմրաթը:
Թան մընէնաթիւն էլիկի Եեդաթ...
դ ի թմր Եեթնիթ: Եպիթ մընգընթիկին
նաւըն ի թմր թմրէն օսո Եեթնէն էմրի-
ն Եեթնէնէնգի դաթիկին Կապալտանէն
ի պիկի: Եթը:
Եդա սնըր աս մընգընթիկ Եեդաթ
Եեթնէն Կեթնէնգի Եպա իգլիկիկին Եպ-
թաւաթա սոդըր: ֆիթթ ի թմրիկին
Եթի:
պի թմրէնէն Եեթնաթիւն Միա Նէլ-
թաթիւնաւ նալ ի Եթիկիկին կէնաթի:

ՐՈՒՍԻԱՆԸ ԻՆՇԱԱԹԸ ՊԱՀՐԻՑԷՍ

[illegible]

Եւ իւր ինքն իրաւունքս թողեց ի
մօտեմբիլ իւր Թեմայէն Իտալիէն Եւ
Ենեթի բրոհաւմ յաւճիպնէն ինչ
տիւնէն օրսն սեփառիւն հարպիւն ի
չ սնէ զգործքն ու խալիլ Իտալի
աբ, զիւր ինչամբ աւ սննտամբ զ
իւր սնն սնիւն զգործքն ու թեթ
րեմիս օրուսը ինչն, Թապիւր Կ
10 սնէ զգործքն ունն իտալիէն
Ֆալյուսնն առաւ պազաւ պիւր Թա
րսն Իտալիէն Եւր. Բուժիւթօք Ֆ
րիշալըրննն Կիւսն իւրաւունքն
ըւմզտտ օրսն պարքն առիւր մեկն
վազը օրսն իտալիզաւն ճեկւաւն,
նեպաւ իտալիզաւն Բաւա Ֆալպիւր
բընաւ լալըւմալըը աղաւ օրսննն
լեւնն օրսնաբըն, Կէ Ֆաթաթ պաւ
սնն Կիւսն մեթ. Իսկն Կալիւրն

[illegible]

— Գաւ մի
 — Կեօրաբ
 Կիր չեք կէտար,
 Ձեզուը վ
 — Հէյնա
 Կէտարէթօղ ար
 Սոս զէճառ
 Կէնի իթիյառ ի
 Հանրի թա
 — Եզէթ
 Բաաըղընը կէօր
 Վարտե
 — Գիր Կ
 Գեաիարի,
 Նէլլիէ պէ
 միւթէառաբ
 Կիրիթիւնէն զա
 ինթիյար իթառի
 զիւտաէ թաֆիլի
 զաթ Նէլլի րէա
 պառա իթմէ Է
 արիկիւնի աւոյլա
 առըֆը նազաթ
 Էն ֆէնա Նէլլի
 րիտի իմը, Կէն
 իաթէօրաթմ. ֆ
 — Խա՛լ,
 արթ աւիլ՝ մի,
 Կիրիշիւսի Կիրի

«ԻՆՆԻ ԻՍԻՐԱԳՈՒ ՃԵՎԱԿԵՆ, ԿԵՆՏԻՆԵ

տեղի ունեցելու ամբ. ասո բոլորի
ՔՐԻՍՏՈՍԻՆԻ 1911 սնէնէր ճշարտի
տաղըս պաշտմանը ռուս, թապի
տոն ստերո ճէրդնա իտն աշխ
լէզուի արեւորս ինչաւորս մանէ
մաշ տըր. մանէզա Բճճճճճճ
նէր պոս խաւաւաւոն նէ գտարո
լեւն պէտնէ տարման իտնոէ, ե
մտաւլիքէն զարթուրմազ. զ
բոլորիս իտն սնէն զարթուաւ թ
պիգի ճշմէնէ մէջգլոս պաւս
շմտիւն գտարո լուսը պլէն իտ
խաւմանը տըր. պոս խաւաւաւո
յաւլիքէն փըրաւոր թապիս աշխ
փազոթ որթըզ պոս մսնէն մէջ
պաւս օրմաւաւազ տըր. զիրոս
յարարիկ ինչաւոր պարիկն տնթի

լաքընս վազ օլունսըզոտի սն
պիլ ինզ թառաթ վե թէշէ առի
սն ինքնարուն իւղուզ հիսս
օլունզ, ինչաթմա տախի օ՝ սոս-
լաշալմանը աքթ. մոս հիշդ ազգը տե
յինիս յանիւթի գառաթը խիխմա
իղթիլդ իտէրէշն, էլունս տեթիկեռ-
տոս պուստաթը թապիթ թէշէր
մուշաղէշէն աղի տեիլ սիբ. 3
տան 3 տէն ազատ թանդիմ ի
թըրդիմը մուսիկէշէն ինչաթոնս պու
նսն սեփաթիս մանազ պուս տէրէն
լաքընս ազգըս իբմալ իտէրէնէզ
ս. Բուսիկէշէն մոս թէրէթնս իրպի հո
ինչա իտիւլի. Թեփաթըն հոպպիլ
ի. Խոսպ. իթմիէլէէնիւն ռադիլ իրոս
պիլըն ռոնալ ճէզապէն, Բուսիւն
հազըն սոնալ իտիւլի. սեփաթըն հոպ

[illegible]

— 89 —

ս, աւերի:
մի, դասն իսկերմ քի իւծըըըըըըըը
նկնիդգ:
Նաւորեթսիգ պիբ աւսէ:
Նաւոր. աւայլմէգ իսթնակիւն բեգ էւ
իթէ:
Նաւոր նէլլի մաշլէմ-թնէզղիւն իթ-
ն:
Իթորի:
Թնէնզղիւնէրին Միտ նէլլիէ եւ-
սուն փորէնէ մէլունսն օլուշաւը:
Իթորի:
պու. Թնէնզղիւնէր պիբաւն պիբ
հայրեթ իթորմ. նէլլի զենտօրիսի
պար թառիդ զէ Թանդի իտնէ
չլլաթ ինչին պու ֆէնաքաւարըը
նէլլիէթի. պու. իււսսուսաւ սապա
տալմազ ինչին ըստար իթորմ, ֆե-
մի: Գու. աւսելաւն սապա զիյաւե-
տի, Թալմաթ պու շաւը աւֆ իթ-
լէ պաւեմա աշարըը չըգմագաւն
չ. զիւր պու շաւս Թերպիւնսիգ, զէ
Թիւնսիգ իթմէլէ մուզմէտիբ պի-
ըթպա իսպարը զէֆիլեթ իթմէգ
նէլլի իսմանաւթ իտարաւ:
Նաւոր. աշարը չըգմագաւն սապա
շաւսըն զապըթա իլէ միւնգիւթթ
մաւպաւի, իտէ՞ր մի:

